

Oud-Limburgse Schuttersfederatie

Veiligheid schootsveld

2^e wijziging

Taken en verantwoordelijkheden van de:

- Baancommandant;
- Wedstrijdleider;
- Schootsveldbewaker;
- Buksmeester;
- Schutter;
- Optekenaar;
- Bond- en federatiebestuur.

bij het traditioneel Limburgsschieten.

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Begrippen	4
Algemene veiligheidsregels tijdens het schieten.	5
Taak en verantwoordelijkheden Baancommandant	6
Taak en verantwoordelijkheden Wedstrijdleider	7
Taak en verantwoordelijkheden Schootsveldbewaker	7
Taak en verantwoordelijkheden Buksmeester.	8
Taak en verantwoordelijkheden Schutter.	8
Taak en verantwoordelijkheden Optekenaar.	8
Taak en verantwoordelijkheden Bond- en Federatiebestuur	9
Controle mondingsnelheid en veiligheid buksen.	9
Bijlagen	11

Inleiding

Het traditioneel Limburgsschieten is een activiteit die niet zonder risico's is. Toch is het schieten op zich niet gevaarlijk, mits voldaan wordt aan veiligheidsregels.

Deze risico's treden op als er een kogel buiten de onveilige zone/schootsveld komt of indien er mensen in het schootsveld komen.

Maatschappelijke veranderingen in de laatste jaren laten zien dat er een steeds grotere drang is om risico's te vermijden c.q. uit te sluiten. Er is steeds minder acceptatie voor welke afwijking dan ook. Locale, regionale en ook nationale overheden spelen daar op in en leggen steeds meer regels op.

Om met deze maatschappelijke verandering om te kunnen gaan is het noodzakelijk alle betrokkenen zo voor te lichten dat op de juiste wijze met al deze regelgeving omgegaan kan worden.

Negeren van deze veranderingen zal ongetwijfeld leiden tot ingrijpen van deze overheden of het verplicht opleggen van te volgen, externe opleidingen.

In dit document staat hoe deze risico's vermeden kunnen worden. Er staat o.a. omschreven de taken van alle functionarissen en de uitvoering van de controle mondingsnelheid.

Met behulp van dit document kan de baancommandant leiding geven aan een veilige schietbaanorganisatie.

Waar in de tekst gesproken wordt over 'hij' wordt in voorkomende gevallen ook 'zij' bedoeld.

Mocht u tijdens het lezen van dit document onderwerpen tegen komen die naar uw mening aanpassingen vereisen.

Neem dan contact op met:

M.J.M. Aengevaeren. (Thijs)
St. Jozefstraat 19
6039 BS Stramproy
0495-561811
06-20994521
Secr.olsfeest@gmail.com

1. Begrippen

- 1.1. **Baancommandant:** Functionaris, die sturing geeft aan de veiligheid van het schieten, hij is bekend met de situatie in het schootsveld. Deze taak wordt uitgevoerd door een lid van de organiserende schutterij.
- 1.2. **Buks:** ook wel zware buks genoemd, enkelschots grendelgeweer algemeen hebben deze geweren een kaliber van 12 of 16.
- 1.3. **Buksmeester:** Functionaris, die tijdens het schieten het wapen onder zijn beheer heeft. Deze taak wordt uitgevoerd door een lid van een deelnemende schutterij.
- 1.4. **Mondingsnelheid:** Is de snelheid die een afgeschoten kogel heeft op het moment van het verlaten van de loop.
- 1.5. **Onveilige zone bij het schieten in open veld:** gebied waar kogels direct of indirect terecht kunnen komen en waardoor gevaar kan ontstaan voor mens en vee. Denk ook aan het overkomend luchtverkeer. (zie bijlage, tekening 1)
- 1.6. **Onveilige zone bij het vogelschieten op een houtenblok in een bakkogelvanger:** Omdat hier de kogel kunnen afketsen en dan niet in de kogelvanger terecht komen. Veiligheidshalve wordt dan geadviseerd te kiezen voor een onveilige zone waarbij een straal van 25 meter rond de schietboom wordt aangehouden. Bij gebruik van een kogelvanger kan worden volstaan met een halve cirkel. Deze manier van vogelschieten mag alleen in een bakkogelvanger (zie bijlage, tekening 2).
- 1.7. **Onveilige zone kogelvanger met geïntrigeerde opvang:** een rechthoekig gebied met een lengte vanaf schutter tot aan de achterzijde van de kogelvanger. De breedte is gelijk aan de breedte van de kogelvanger + 4 meter, waar bij de kogelvanger in het midden staat (zie bijlage, tekening 3).
- 1.8. **Onveilige zone kogelvanger met externe opvang:** een rechthoekig gebied met een lengte vanaf schutter tot 3 meter aan de achterzijde van de kogelvanger. De breedte is gelijk aan de breedte van de kogelvanger + 4 meter, waar bij de kogelvanger in het midden staat (zie bijlage, tekening 4).
- 1.9. **Optekenaar:** Functionaris, die de controle op de wedstrijdregels houdt. Deze taak wordt uitgevoerd door een lid van een deelnemende schutterij.
- 1.10. **Schootsveld:** waar dit document spreekt van schootsveld of "onveilige zone" spreekt men over hetzelfde.
- 1.11. **Schootsveldbewaker:** Functionaris, die tijdens het schieten bewaakt dat er zich geen mensen in de onveilige zone bevinden.
- 1.12. **Snelheidsmeter:** meter waar de mondingsnelheid van de buks mee gemeten wordt.
- 1.13. **Schutter:** Persoon die onder de buks staat en de schoten lost.
- 1.14. **Telefoonlijst calamiteiten:** op deze lijst staan de telefoonnummers van de Baancommandant, Wedstrijdleider, Schootsveldbewakers, Voorzitter schutterij, eerste aanspreekpunt EHBO, Politie, Brandweer, dichtstbijzijnde ziekenhuizen. (zie bijlage).
- 1.15. **Waarschuwbord schietgevaar:** Wit bord met in rode letters de tekst "*SCHIETTERREIN. Het achter dit bord gelegen terrein is levensgevaarlijk wegens schietoefeningen wanneer op dit bord een rode vlag is geplaatst.*" De hoogte van de letters 'schietterrein' moet tenminste 80 mm zijn. *Tenzij*

het in de vergunning anders is bepaald. Tijdens het schieten moet bij het bord een rode vlag zijn geplaatst.

- 1.16. **Wapen informatieblad:** Formulier waar gegevens van de buks en munitie op staan. Met deze gegevens kan gecontroleerd worden of veranderingen zijn toegepast in b.v de lading. (zie bijlage).
- 1.17. **Wedstrijdleader:** Functionaris, die leiding heeft over de schietwedstrijd. Deze taak wordt meestal uitgevoerd door bestuurslid van de bond of federatie.

2. Algemene veiligheidsregels tijdens het schieten.

2.1. Algemeen

- 2.1.1. Alle functionarissen zijn tijdens het schieten belast met de veiligheid van het schieten en daarom mogen ze niet belast worden met andere werkzaamheden.

2.2. Veiligheidsbepalingen.

- 2.2.1. Er mag niet geschoten worden indien mens of vee zich in de onveilige zone bevinden.
- 2.2.2. Op alle wegen en paden die toegang geven tot het schootsveld moet een waarschuwingbord met rode vlag geplaatst worden.
- 2.2.3. Is de onveilige zone vanaf de standplaats van de buksmeester niet te overzien, dan moeten tijdens het schieten schootsveldbewakers zodanig zijn geposteerd dat deze de onveilige zone wel kunnen overzien.
- 2.2.4. De mondingsnelheid (Vo) van een kogel mag niet meer bedragen dan 230 m/s.
- 2.2.5. Om er voor te zorgen dat geen kogels buiten het schootsveld komen, mag er bij een windsnelheid van 5m/s (Windkracht 3 Beaufort) en meer, niet geschoten worden.
- 2.2.6. Om te voorkomen dat er kogels buiten het schootsveld komen, moeten de zogenaamde opwarmschoten die bij het inschieten gelost worden, niet over de hark of over kruis geschoten worden, maar moeten gericht tussen twee latten door geschoten worden.

2.3. Schieten op een kogelvanger

- 2.3.1. Bij het schieten op een kogelvanger dient een ongeoefende schutter gebruik te maken van een afgestelde affuit.
- 2.3.2. Het beoordelen of een schutter bekwaam is zonder affuit te schieten is een taak van de baancommandant/buksmeester.
 - 2.3.2.1. Een schutter is geoefend c.q. bekwaam als hij:
 - 2.3.2.1.1. Hij de handelingen aan het wapen zelfstandig en veilig kan uitvoeren.
 - 2.3.2.1.2. Zelfstandig de buks gericht op het punt kan houden.
- 2.3.3. De leeftijd, lengte, gewicht, kracht en conditie van de schutter is van invloed bij de beoordeling.
- 2.3.4. De conditie van geoefende schutters kan door ziekte, ongeluk of leeftijd veranderen, de baancommandant dient dan een herbeoordeling te doen.
- 2.3.5. Het is van belang dat het bestuur samen met de baancommandant de leden duidelijk maakt hoe de beoordeling werkt.

2.4. Toezicht op de veiligheid.

- 2.4.1. Tijdens het schieten moet er altijd een baancommandant aanwezig zijn.

- 2.4.2. Bij het schieten op de eigen schietboom of bij kleine en overzichtelijke schietwedstrijden, mag de taak van baancommandant en buksmeester gecombineerd worden.
- 2.4.3. Bij het schieten op eigen schietbomen of op kleine overzichtelijke schietwedstrijden, mag de taak van baancommandant en wedstrijdleider gecombineerd worden.

3. Taak en verantwoordelijkheden Baancommandant

- 3.1. Tijdens het opbouwen van het schuttersfeest:
 - 3.1.1. Heeft kennis van de bepalingen die in de vergunningen over het schieten staan.
 - 3.1.2. Laat zich door het bestuur op de hoogte brengen over de afspraken met de grondeigenaren in het schootsveld.
 - 3.1.3. Controleert of de maten op de tekening overeen komen met die van het schootsveld.
 - 3.1.4. Controleert of de schietbomen en aanlegpalen volgens de tekening zijn geplaatst.
- 3.2. Algemeen:
 - 3.2.1. Is in bezit van een telefoonlijst calamiteiten
 - 3.2.2. Instrueert de schootsveldbewaking en de wedstrijdleider over de regels en hoe ze moet handelen bij onveilige situaties en calamiteiten.
 - 3.2.3. Controleert persoonlijk of de rode vlaggen en de daarbij behorende hekken en waarschuwborden zijn geplaatst.
 - 3.2.4. Voor aanvang van het schieten controleert hij of het schootsveld vrij is van mens en vee .
- 3.3. Controle mondingsnelheid:
 - 3.3.1. Indien van toepassing, ziet hij toe dat de controle van de mondingsnelheid veilig en correct gebeurt.
 - 3.3.2. Controleert de wapen informatiebladen.
- 3.4. Communicatie:
 - 3.4.1. Is in bezit van een mobile telefoon of een portofoon.
 - 3.4.2. Moet constant verbinding kunnen maken met: de schootsveldbewaking en de wedstrijdleider.
 - 3.4.3. Indien nodig, instrueert hij de wedstrijdleider en de schootsveldbewakers over het gebruik van portofoons.
- 3.5. Direct voor aanvang van het schieten:
 - 3.5.1. Controleert indien noodzakelijk met een windmeter de windsnelheid.
 - 3.5.2. Informeert hij nogmaals bij de schootsveldbewakers of dat het terrein veilig is.
 - 3.5.3. Geeft toestemming aan de wedstrijdleider om te beginnen met schieten.
- 3.6. Tijdens het schieten:
 - 3.6.1. Houdt toezicht op het naleven van de veiligheidsregels.
 - 3.6.2. Laat bij een onveilige situatie het schieten direct stoppen.
 - 3.6.3. Controleert indien noodzakelijk geregeld de windsnelheid.
- 3.7. Direct voor aanvang van het schieten op een kogelvanger:
 - 3.7.1. Beoordeelt of er sprake is van een geoefende of een ongeefende schutter.
 - 3.7.2. Controleert de afstelling van de affuiten.
- 3.8. Tijdens het schieten met een kogelvanger.

- 3.8.1. Houdt toezicht op het naleven van de veiligheidsregels.
- 3.8.2. Laat bij een onveilige situatie het schieten direct stoppen.
- 3.8.3. Controleert hij geregeld of dat de affuiten nog goed staan afgesteld.
- 3.9. Na het schieten.
 - 3.9.1. Geeft hij het schootsveld vrij.

4. Taak en verantwoordelijkheden Wedstrijdleader

- 4.1. Algemeen
 - 4.1.1. Laat zich door de baancommandant op de hoogte brengen over de situatie in het schootsveld, en de bijzondere bepalingen in de vergunning en hoe hij moet handelen bij calamiteiten.
- 4.2. Communicatie:
 - 4.2.1. Is in bezit van een mobile telefoon of een portofoon.
 - 4.2.2. Is in bezit van een telefoonlijst calamiteiten.
 - 4.2.3. Moet constant verbinding kunnen maken met: de baancommandant en de schootsveldbewaking.
 - 4.2.4. Heeft beschikking over een omroepinstallatie, waarmee mededelingen gedaan kunnen worden die bij iedere schietboom duidelijk verstaanbaar zijn.
- 4.3. Direct voor aanvang schieten.
 - 4.3.1. Informeert optekenaars, buksmeesters en de overige wedstrijdleiding over de veiligheidsbepalingen
 - 4.3.2. Laat het schieten pas aanvangen als hij van de baancommandant toestemming heeft gekregen.
- 4.4. Tijdens het schieten.
 - 4.4.1. Moet tijdens het schieten in en nabij het schietwedstrijd secretariaat zijn.
 - 4.4.2. Laat bij onveilige situaties, via de omroepinstallatie het schieten direct stilleggen.
 - 4.4.3. Na toestemming van de baancommandant mag hij het schieten laten hervatten.

5. Taak en verantwoordelijkheden Schootsveldbewaker.

- 5.1. Algemeen
 - 5.1.1. Laat zich door de baancommandant op de hoogte brengen over van de regels en hoe hij moet handelen bij calamiteiten.
- 5.2. Communicatie:
 - 5.2.1. Is in bezit van een mobile telefoon.
 - 5.2.2. Is in bezit van een telefoonlijst calamiteiten
 - 5.2.3. Moet constant verbinding kunnen maken met: de baancommandant en de wedstrijdleader.
- 5.3. Voor aanvang schieten.
 - 5.3.1. Plaats de rode vlaggen en waarschuwborden en de daarbij behorende hekken.
- 5.4. Tijdens het schieten.
 - 5.4.1. Blijft tijdens het schieten op zijn post, verlaat deze niet zonder toestemming van de baancommandant.

- 5.4.2. Bewaakt dat er geen mensen of dieren in het schootsveld komen.
- 5.4.3. Waarschuwt bij onveilige situaties direct de baancommandant.

6. Taak en verantwoordelijkheden Buksmeester.

- 6.1. Algemeen.
 - 6.1.1. Gebruikt geen munitie waarmee de mondingsnelheid boven 230 m/s kan komen.
 - 6.1.2. Hij laat dit op verzoek controleren.
 - 6.1.3. Heeft voor iedere buks een wapen informatieblad.
- 6.2. Direct voor aanvang schieten.
 - 6.2.1. Neemt de veiligheidsmaatregelen aan het wapen.
 - 6.2.2. Haalt de loop door en controleert deze.
 - 6.2.3. Instrueert de schutter waar hij moet schieten.
- 6.3. Tijdens het schieten.
 - 6.3.1. Legt de buks voor de schutter op de aanlegpaal en legt deze zodanig op de aanlegpaal neer dat er niet schuin geschoten hoeft te worden.
 - 6.3.2. Schoudert het geweer bij de schutter.
 - 6.3.3. Laad en ontlad het geweer voor de schutter.
 - 6.3.4. bepaald of de schutter in staat is om te schieten.
- 6.4. Direct voor aanvang schieten op een kogelvanger.
 - 6.4.1. Stelt voor het schieten het affuit af.
 - 6.4.2. Hij laat de baancommandant controleren of het affuit goed is afgesteld.
- 6.5. Tijdens het schieten met een kogelvanger
 - 6.5.1. Laat hij de baancommandant de afstelling van het affuit controleren.
 - 6.5.2. Laad en ontlad het geweer voor de schutter.
- 6.6. Veiligheidsregels algemeen.
 - 6.6.1. Alvorens hij het geweer van de aanlegpaal haalt dient hij het dit te ontladen.
 - 6.6.2. Is het geweer buiten gebruik moet de grendel open staan met de loop in een veilige richting.

7. Taak en verantwoordelijkheden Schutter.

- 7.1. Algemeen.
 - 7.1.1. Moet in staat zijn zelfstandig te kunnen schieten.
 - 7.1.2. Volgt de instructies van de buksmeester op.

8. Taak en verantwoordelijkheden Optekenaar.

- 8.1. Algemeen
 - 8.1.1. Bij constatering van een onveilige situatie, attendeert hij de buksmeester en zo nodig de wedstrijdleiding.
- 8.2. Tijdens het schieten.
 - 8.2.1. Laat buiten de "buksmeester, helper, schutter en wedstrijdleiding" niemand op het schietpunt.

9. Taak en verantwoordelijkheden Bond- en Federatiebestuur

9.1. Algemeen

9.1.1. Controleert jaarlijks de mondingsnelheid en de munitie van de buksen van de bij hun aangesloten schutterijen.

9.1.1.1. zij verwerken deze gegevens op een "wapen informatieblad".

9.2. Zij dienen tussentijds de schutterijen in de gelegenheid te stellen de mondingsnelheid te kunnen controleren.

9.3. Controleert of het schootsveld voldoet aan de eisen.

10. Controle mondingsnelheid en veiligheid buksen.

10.1. Algemeen

10.1.1. Iedere schutterij dient de buks voor controle bij hun bond aan te bieden:

10.1.1.1. Voor aanvang van het schietseizoen, op een door de bond bepaalde datum en locatie;

10.1.1.2. Steekproefsgewijs voor, tijdens en na een schietwedstrijd;

10.1.1.3. Tussentijds bij een verandering van de kruitlading, hetzij een ander lot-NR, kruitsoort/merk of een verandering van het ladingsgewicht;

10.1.1.4. Tussentijds bij een verandering de slaghoedjes, hetzij een ander lot-NR of soort/merk;

10.2. Steekproef controle

10.2.1. Iedere bond en federatie kunnen tijdens schietwedstrijden steekproefsgewijs controles uit te voeren. De schutterijen zijn verplicht hieraan mee te werken.

10.2.1.1. Dit kan een daadwerkelijke meting van de mondingsnelheid zijn.

10.2.1.2. Een controle van de munitie.

10.2.1.2.1. Indien hier het vermoeden bestaat dat de lading onverantwoord veranderd is moet er opnieuw een mondingsnelheid controle uitgevoerd worden.

10.2.1.3. Een controle van de wapennummers met de veiligheid informatieblad.

10.3. Uitvoering.

10.3.1. Voor de controle van de mondingsnelheid dient men de buks en de beschikbare patronen (kist) ter beschikking te stellen.

10.3.2. Er worden van minimaal drie patronen de snelheid gemeten.

10.3.2.1. Voor men met de meting begint, moet men met drie patronen de loop warm schieten.

10.3.2.2. De controleur neemt willekeurig de patronen uit de kist.

10.4. Voor de controle van de munitie worden minimaal drie patronen ingenomen,

10.4.1. De controleur neemt willekeurig de patronen uit de kist.

10.4.2. De controle wordt bij minimaal twee patronen uitgevoerd.

10.4.3. Hiervoor moet de controleur de patronen demonteren.

10.5. Bij overschrijding van de mondingsnelheid mag de buks niet deelnemen aan de wedstrijd.

10.6. Wapen informatieblad

10.6.1. Op dit blad komen de volgende gegevens.

10.6.1.1. Merk buks.

10.6.1.2. Kaliber.

10.6.1.3. Kruitsoort.

10.6.1.4. Merk en type slaghoedje.

10.6.1.5. Kogelgewicht: gram

10.6.1.6. Ladingsgewicht, in grains en grammen

10.6.1.7. Mondingsnelheid van drie patronen. In m/s

10.6.1.8. Gemiddelde mondingsnelheid.

10.6.1.9. Namen verlofhouders.

10.6.1.10. Datum controle.

10.6.1.11. Geldigheid controle. = datum controle +1 jaar

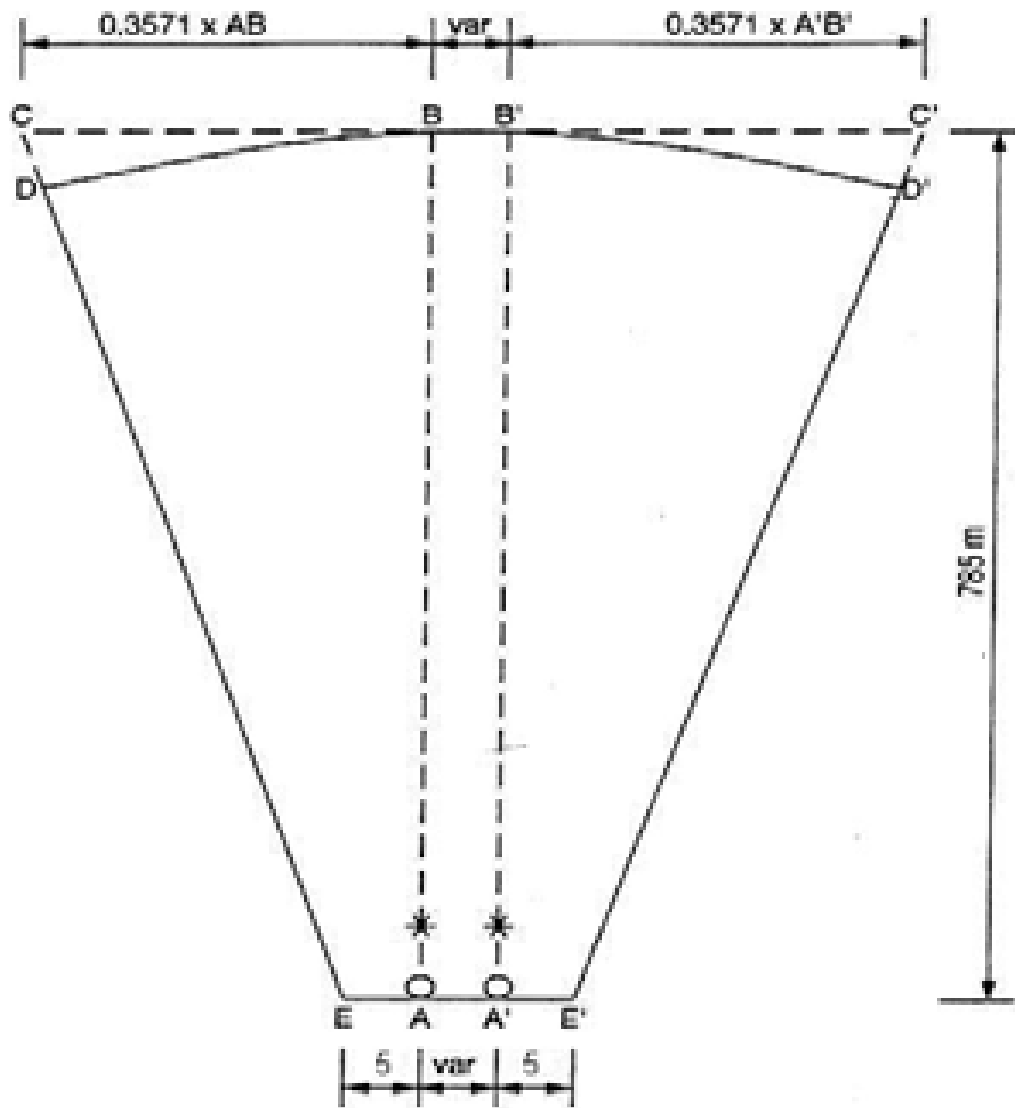
10.6.1.12. naam en handtekening van een bondsbestuurslid.

10.6.2. Met deze gegevens kan er gecontroleerd worden of er veranderingen in hebben plaats gevonden.

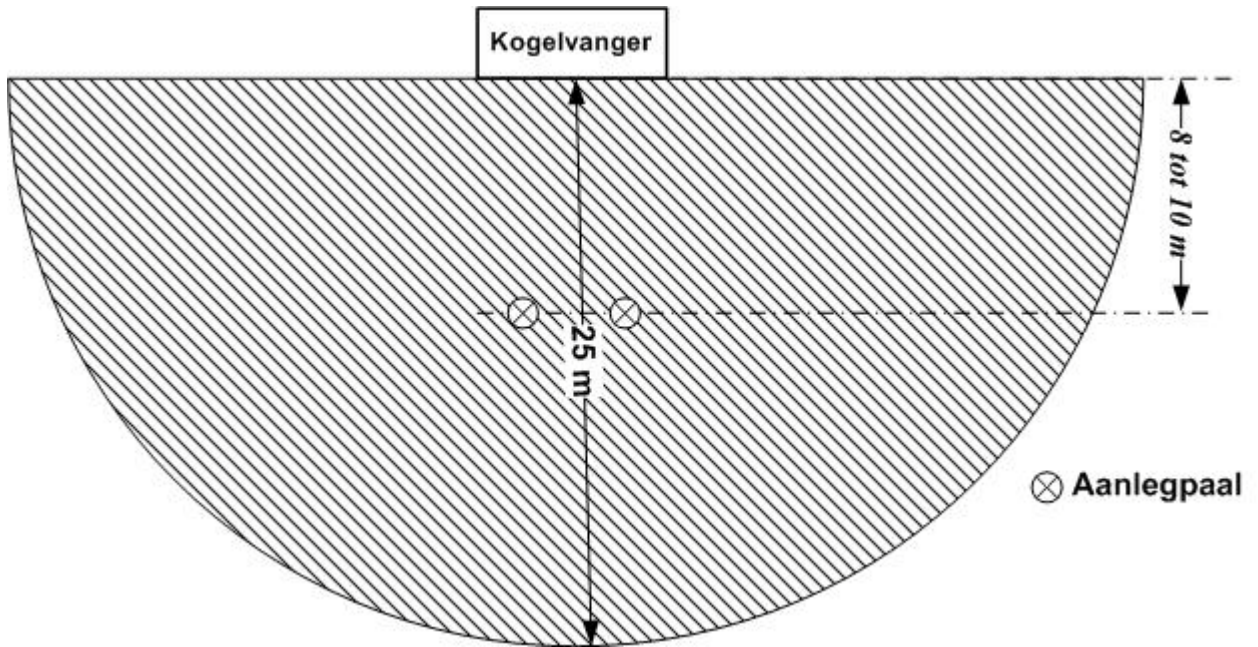
10.6.3. Deze bladen dienen tijdens de schietwedstrijd aanwezig te zijn.

10.6.4. Zonder geldig formulier mag de buks niet deelnemen aan een schietwedstrijd.

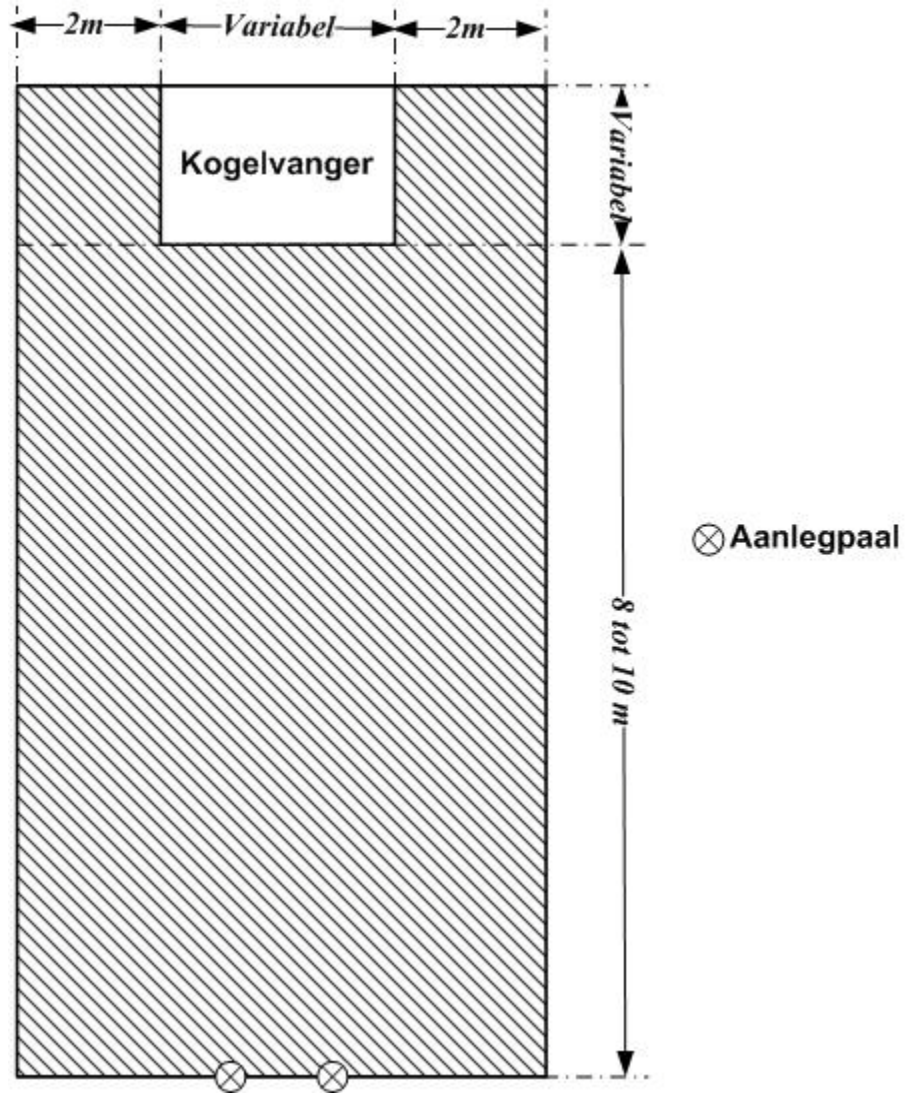
Bijlagen

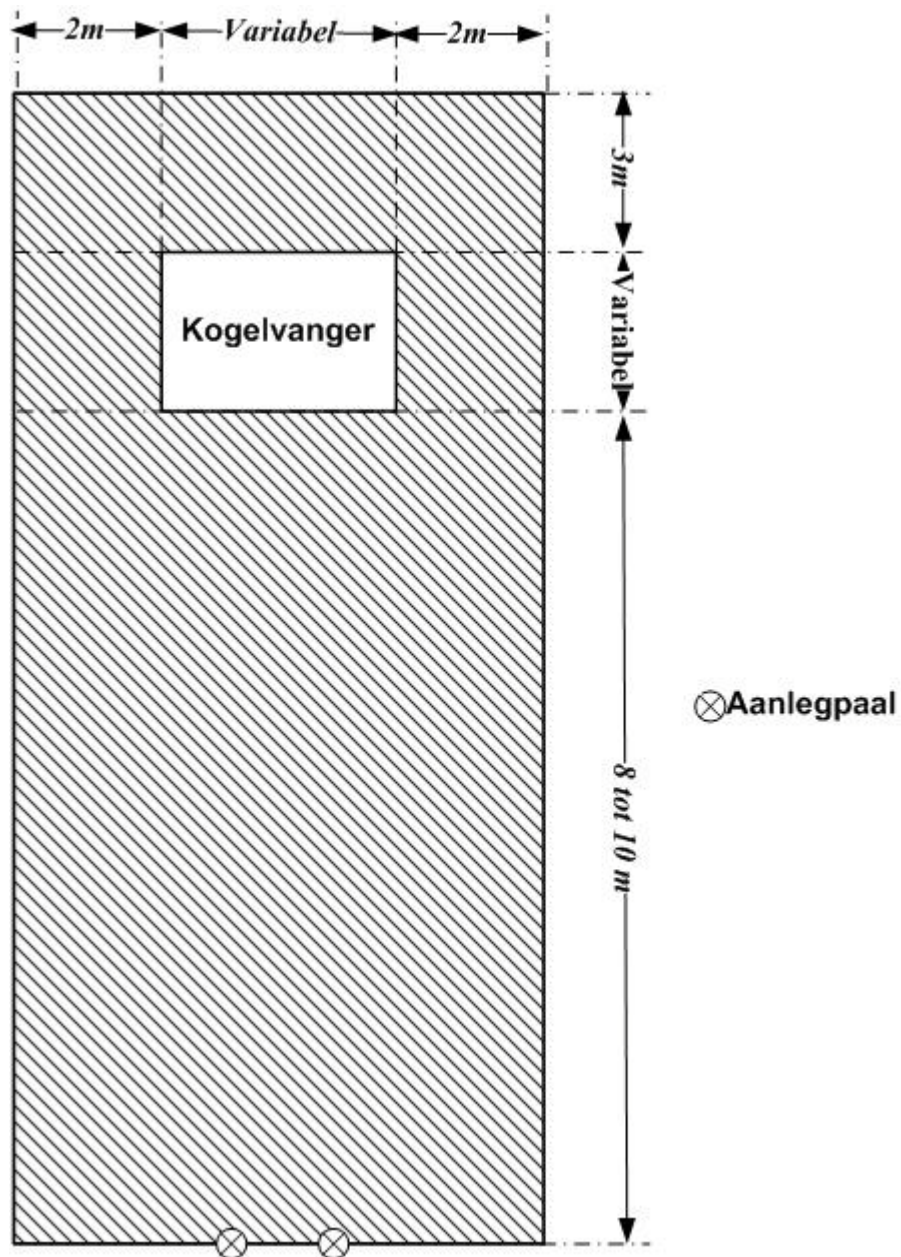
Tekening 1: onveilige zone Traditioneel Limburgsschieten.

Tekening 2: Onveilige zone bij het vogelschieten op een houten blok in een bakkogelvanger:.

Tekening 3: Onveilige zone kogelvanger met geïntegreerde opvang:

Tekening 4: Onveilige zone kogelvanger met externe opvang:

Voorbeeld telefoonlijst calamiteiten:

Functionaris	Naam	Mobiel nummer	Locatie
Schietbaan organisatie			
Baancommandant			
Voorzitter organisator			
Wedstrijd secretariaat			
Schootsveldbewaker 1			
Schootsveldbewaker 2			
Schootsveldbewaker 3			
Schootsveldbewaker 4			
Schootsveldbewaker 5			
Schootsveldbewaker 6			
Schootsveldbewaker 7			
Hulp diensten			
1 ^e Aanspreekpunt EHBO			Feestterrein
Huisartsen post (dichtstbijzijnde)			
Ziekenhuis (dichtstbijzijnde)			
Noodnummer	Politie/ Brandweer / Ambulance	112	
Politie		0900-8840	
Grondeigenaren			
Grondeigenaar 1			
Grondeigenaar 2			
Grondeigenaar 3			
Grondeigenaar 4			
Grondeigenaar 5			

Wapen Informatie Blad

Kantonnale Bond van
Schutterijen E.M.M.
Weert e.o.

Kenmerken:

Schutterij: St. Catharina Stramproy
Wapennummer: JS250294 A7
Type wapen: Schuttersbuks
Wapen fabrikant: Stals
Kaliber: 12

Technische gegevens:

Controle dd: 12-5 -2007
Merk en type slaghoedje: Cheddite geel
Gewicht kogel: 37.2
Soort kruit: TP 103
Lading in GRAINS: 6,2
Lading in Grammen: 0,40176
Vo 1e meting: 192 m/s
Vo 2e meting: 193 m/s
Vo 3e meting: 193 m/s
Gem Vo: 192,6666666667 m/s

Bijzonderheden:

Verlofhouders St. Catharina Stramproy

Aengevaeren	MJM	*****	0000 AA	Stramproy
Kessels	PJM	*****	0000 AA	Stramproy
Meulen	MPA	*****	0000 AA	Stramproy
Segers	PJG	*****	0000 AA	Stramproy